

Verenigingsnieuws

Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel

Nr. 37, november 2020

Procedure

Vanwege Covid-19 zal de Algemene Ledenvergadering van 26 november aanstaande niet doorgaan.

Ingevolge art. 15 van de Statuten en de Wet van 22 april 2020 houdende tijdelijke voorzieningen in verband met de uitbraak van Covid-19 (artikel 6) kunnen de leden tot uiterlijk 72 uur voorafgaand aan de vergadering schriftelijk of elektronisch vragen stellen over de onderwerpen die in de agenda zijn vermeld. Adres: wolfaems@xs4all.nl of Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel, Kerkstraat 3-8, 1191 JB Ouderkerk aan de Amstel.

De vragen worden door het bestuur beantwoord en deze antwoorden worden op de website van de Vereniging geplaatst of via een elektronisch communicatiemiddel toegankelijk gemaakt voor de leden. Het bestuur heeft besloten dat de vergadering niet langs elektronische weg plaats vindt met het oog op praktische en logistieke bezwaren.

AGENDA

Algemene Vergadering Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel

1. Opening en ingekomen stukken2
2. Verslag Algemene Vergadering 26 maart 20202
3. Werkplan 20212
4. Concept Begroting 2021 7
5. Bestuursamenstelling en (her)verkiezingsrooster 8
6. Meerjarenbeleidsplan...(MJB) 9

Contributie 2021. Voor zover u nog geen automatische incasso heeft verleend, wordt u verzocht de contributie voor 2021 (minimaal € 22,50, meer is welkom) uiterlijk 1 februari 2021 over te maken op rekening NL80 RABO 0351 8446 78 ten name van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel. Wat de penningmeester echter veel werk uit handen neemt, is automatische betaling van de contributie. U kunt de vereniging hiertoe machtigen door een e-mail te zenden aan wolfaems@xs4all.nl onder vermelding van uw naam, rekeningnummer en vermelding bedrag (€ 22,50 of desgewenst meer) voor de jaarlijkse inning van de contributie.

E-mail adres Wij verzoeken u om u nieuwe of gewijzigde e-mail adres aan ons door te geven, zodat wij u makkelijker en goedkoper kunnen informeren over verenigingsactiviteiten. U kunt dit doen door een e-mail te sturen naar wolfaems@xs4all.nl. De mailadressen worden uitsluitend gebruikt voor verenigingsdoeleinden en niet beschikbaar gesteld aan derden.

1. Mededelingen en ingekomen stukken

Om persoonlijke redenen heeft Paul Hiel afgezien van het lidmaatschap van het bestuur. Paul blijft wel actief binnen de Vereniging, onder andere als lid van de werkgroep Archeologie. Maarten Koning is niet herkiesbaar omdat hij voorlopig in het buitenland woont, wel blijft hij voor zover mogelijk, betrokken bij de Vereniging. Willem Stam is in mei 2020 teruggetreden. Het bestuur zoekt ook nieuwe leden in verband met het aanstaande terugtreden respectievelijk de niet-herkiesbaarstelling van Joke Alink en Wim Welling (penningmeester) per maart 2021.

Op pagina 9 en verder treft u ter informatie het Meerjarenbeleidsplan (MJBP) aan zoals dat door het bestuur en Alex de Boer in de afgelopen periode is opgesteld. Commentaar en suggesties zijn welkom.

2. Verslag Algemene Vergadering 26 maart 2020

Er is geen verslag in verband met het niet plaatsvinden van de vergadering. De meerderheid van leden heeft zich onthouden van stemming en er is geen bezwaar binnengekomen tegen het financiële jaarverslag 2019. De decharge van de penningmeester over het financiële jaarverslag 2019 is hiermee een feit. Dit geldt ook voor de benoeming van de nieuwe bestuursleden Mars Out en Willy Brinkman.

3. Werkplan 2021

Het werkplan 2021 is, evenals de andere activiteiten van de Vereniging, opgesteld onder voorbehoud van de ontwikkelingen in de Corona-crisis. Dit laat onverlet dat het bestuur ook of juist in deze bijzondere tijden haar grote waardering uitspreekt voor de inzet van de vele vrijwilligers. Het werkplan is gebaseerd op de betrokkenheid van deze vrijwilligers.

Algemene Vergaderingen

Zoals gebruikelijk zullen er twee Algemene Vergaderingen worden georganiseerd, in maart en november. Naast de statutair voorgeschreven onderwerpen zal ook plaats worden ingeruimd voor een informatief onderwerp of lezing. Het bestuur zal de plaats van de vergaderingen afwisselen (Ouderkerk en Duivendrecht). Het bestuur stelt de kascommissie ruim vóór de voorjaarsvergadering in de gelegenheid de financiële jaarstukken te controleren.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur coördineert en organiseert de verenigingsactiviteiten. Daartoe komt het bestuur minimaal 8 keer per jaar, maar in de praktijk vaker bijeen. Belangstellenden voor het vervullen van bestuursfuncties en/of bestuurstaken zijn welkom. Op dit moment zijn er vacatures voor bestuursleden. Voor nadere informatie en inlichtingen kunt u contact opnemen met de secretaris Willy Brinkman door een e-mail te sturen aan de Vereniging (wolfaems@xs4all.nl).

10-jarig bestaan

De Vereniging is opgericht in het voorjaar van 2010. In 2020 hebben de evenementen voor dit lustrum geen doorgang kunnen vinden. Afhankelijk van de ontwikkelingen zal alsnog een historische dag worden georganiseerd in 2021.

Verwachte activiteiten van de Werkgroepen

- Historische Onderzoeksgroep

De Onderzoeksgroep komt zo'n 8x per jaar bij elkaar en bestaat momenteel uit een kern van 8 personen. In elke vergadering wordt de voortgang van de lopende onderzoeken besproken,

afspraken gemaakt over de onderwerpen voor de komende maanden en belangstellend geluisterd naar wat de deelnemers aan persoonlijke inbreng en nieuwe ideeën hebben. Zolang er geen adequate vergaderlocatie voor de Vereniging is gevonden, zal ook in 2021 moeten worden uitgeweken naar het Dienstencentrum in Ouderkerk. De voorgenomen overdracht van de bibliotheek, archieven en historische informatie van het Museum naar de Vereniging zal ook de nodige aandacht van de Onderzoeksgroep vragen.

Een aparte werkgroep is bezig met een publicatie over ‘Het verdwenen Duivendrecht tussen Urbanus en Bijlmer’. De verschijning daarvan is gepland in april 2021. Daarnaast gaat de groep door met het onderzoek naar en het vastleggen van historische gegevens van Ouder-Amstel en omgeving. Vragen van lezers van *Speuren en Ontdekken* en van bezoekers aan de website www.historischamstelland.nl worden uitgezocht en beantwoord. Interessante onderwerpen kunnen leiden tot een publicatie in S&O.

De digitalisering van het Oud Archief van Ouder-Amstel is in 2020 geïntensiveerd en wordt in 2021 voortgezet. Er zijn plannen om de belangstelling bij de inwoners voor historisch onderzoek te vergroten. Het voornemen is dit in 2021 verder uit te werken. Hopelijk kan dit leiden tot een uitbreiding/verjonging van de Onderzoeksgroep. Begin 2021 bestaat de Onderzoeksgroep 10 jaar. Als het vanwege de corona-bepalingen mogelijk is, dan is het voornemen om dit jubileum te vieren met bijvoorbeeld een excursie.

- *Werkgroep Archeologie*

De huidige aandachtsgebieden van de Archeologische werkgroep verschillen in het jaarplan 2021 niet zo veel met die in 2020. Het zichtbaar maken van de 1000-jarige geschiedenis van Ouderkerk blijft een belangrijk aandachtsgebied. Dat heeft in 2020 geresulteerd in het laten doen van geofysisch onderzoek op de Kerkheuvel. Vervolgonderzoek hierop, in en rond de kerkheuvel, krijgt de volle aandacht van de werkgroep. Zij wil daar in samenwerking met de universiteit van Amsterdam gestalte aan geven. De relatie met het Centrumplan is zeer groot omdat de aandachtsgebieden van de werkgroep Archeologie, het zichtbaar maken van de 1000-jarige geschiedenis, zich merendeels rondom 't Kampje bevinden.

Geschiedenis Kerkheuvel

- De werkgroep wil de plattegrond van de contouren van de 3^e kerk op de kerkheuvel blijvend zichtbaar maken. De werkgroep probeert dit te laten realiseren bij de herinrichting van het nieuwe centrum. Ook daarom zal de werkgroep actief betrokken blijven in het burgerparticipatie proces rondom het Centrumplan.

De Ronde Hoep

- De werkgroep beschouwt de Ronde Hoep als uniek en van hoge archeologische waarde, dit vanwege het vermoeden van de aanwezigheid van middeleeuwse huisplaatsen. Ideaal zou zijn als de gemeente een *archeologische streekbeschrijving* zou laten opstellen. Het zelf uitvoeren van een dergelijk onderzoek is voor ons als werkgroep een brug te ver. Het blijft wel onze aandacht houden.

Oerbos

- De werkgroep heeft in 2019 een van de opgegraven boomstammen in een weiland ten noorden van Burgemeester Stramanweg laten onderzoeken door de Universiteit Utrecht, Dept. Fysische Geografie. Mogelijk komt er een vervolgonderzoek met andere opgegraven bomen.

Portugees-Israëlitische Begraafplaats (PIB)

- De begraafplaats is van hoge archeologische waarde. Ook vanwege de grote waarschijnlijkheid dat daar zich de locatie bevindt van het Motte-kasteel van de Heren van Aemstel. Blijvend aandachtsgebied.

Bodemvondsten

- De werkgroep blijft zich inzetten om bodemvondsten die zoekgeraakt zijn, terug te halen naar Ouderkerk.

Contacten intern

- De werkgroep heeft het plan om binnen de werkgroep taakgroepen te formeren rondom onderwerpen en thema's. Ze hoopt hierbij leden te betrekken van de andere werkgroepen daar waar er overlap zit in de aandachtsgebieden. Een eerste voorbeeld daarvan is dat sommige leden van de werkgroep Middeleeuwen betrokken worden bij het opstellen van de tijdlijn m.b.t. de historie van de kerkheuvel en de kerken die daarop hebben gestaan.

Contacten extern

- De werkgroep is voornemens de reeds bestaande contacten te continueren en de contacten met externen uit te breiden. Hierbij wordt gedacht aan de provincie Noord Holland, de UvA, archeologiegroepen in de nabije omgeving, zoals de AWN afdeling Amsterdam, als ook de landelijke AWN in verband met alle publiciteit met betrekking tot de uitkomsten van het geofysisch onderzoek op de kerkheuvel.
- De reeds bestaande contacten met de gemeente zullen worden benut in verband met de plannen die de gemeente heeft omtrent het Kampje. Andere contacten zullen geïntensiveerd worden in het kader van de voortgang van het project. Welke ideeën heeft de gemeente over de Archeologie-beleidsadvieskaart (ook wel: archeologische waardenkaart)? Die kaarten zijn er nu niet. Op dit moment staat de vraag open bij de gemeente (wethouder Marian van der Wee). Er is al een gesprek geweest met de projectleider van de gemeente waarin 2 leden van de archeologiegroep participeren. Deze 2 leden zullen als klankbordgroep fungeren bij de opstelling en uitwerking van de Omgevingswetgeving Ouder-Amstel.

Inhoudelijke verdieping, workshops en lezingen

- O.a. het organiseren van een bijeenkomst met een deskundige om een toelichting te krijgen op de nieuwe wetgeving rondom erfgoed- en omgevingswetgeving. Wat betekent dat voor ons en de gemeente? Wat is het belang van archeologie en wellicht ook een inspirerend verhaal van een archeoloog over een leuke opgraving die hij/zij heeft gedaan. Een bijeenkomst voor leden van onze werkgroep en belangstellenden van de andere werkgroepen.
- Vanuit de werkgroep Archeologie medewerking verlenen aan activiteiten die georganiseerd worden door het Museum, gerelateerd aan exposities en/of historische wandelingen.

Het ligt voor de hand dat gebruik gemaakt zal worden van de kennis van de leden van de andere werkgroepen van de Vereniging en dat hen gevraagd zal worden deze kennis met ons te delen en/of te participeren in voornoemde activiteiten.

- Transcriptiegroep Oud-Nederlands schrift

Een zestal leden van de Vereniging komt maandelijks bijeen om oud-Nederlandse teksten te vertalen. Het leren kennen van oud schrift is van groot belang voor het bestuderen en begrijpen van originele bronnen uit de 18e eeuw en de eeuwen daarvoor. Daarbij besteden we extra aandacht aan teksten die betrekking hebben op Ouder-Amstel. Historica Aline Vermeulen begeleidt de groep.

- *Stuurgroep Website*

Onze algemene website [Wolfgerus van Aemstel](http://www.wolferusvanamstel.nl) is ondergebracht in de overkoepelende website www.historischamstelland.nl.

Eén van de bestuursleden neemt deel aan de stuurgroep van de overkoepelende website. In 2021 zal gewerkt worden aan het verder ontwikkelen van de mogelijkheden en het gebruik van de website, onder andere het meer interactief gebruiken en het introduceren van sociale media, mede met het oog op jongere generaties gebruikers.

- *Website Monumenten Ouder-Amstel*

Onze [monumentenwebsite](http://www.monumentenwebsite.nl) biedt een fraaie inventarisatie van het cultureel erfgoed in de gemeente Ouder-Amstel en directe omgeving en wordt regelmatig bijgewerkt. Aan het nieuwe thema Verdwenen monumenten worden nog steeds monumenten toegevoegd.

- *Middeleeuwen Amstelland*

Deze website van de Vereniging bevat een databank in ontwikkeling, waarop originele middeleeuwse bronnen worden verzameld: www.amstellandmiddeleeuwen.nl. De website is gerealiseerd door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de historische verenigingen van Abcoude-Baambrugge, Amstelveen en Ouder-Amstel. De werkgroep verzorgt het onderhoud. Daarnaast wil ze de belangstelling voor de middeleeuwse geschiedenis van Amstelland vergroten. Daarbij denkt ze aan het plaatsen van middeleeuwse verhalen op de website en andere (periodieke) publicaties.

Evenementen

- Ook in 2021 zal de Evenementencommissie weer een voorjaars- en een najaarsexcursie organiseren.

-De commissie assisteert bij het organiseren van de dag voor de zusterverenigingen in september.

- De commissie draagt ook zorg voor de lezingen tijdens de Algemene Ledenvergaderingen. Indien mogelijk en gewenst worden er extra lezingen of info-avonden gehouden.

- De Vereniging zal zich met behulp van de commissie presenteren bij verschillende *publieke evenementen*, zoals de Amstellanddag en Open Monumentendag. De deelname is afhankelijk van de beschikbaarheid van vrijwilligers.

Publicaties

- *Speuren en Ontdekken*

Speuren en Ontdekken is het viermaandelijks tijdschrift van de Vereniging. Een redactie van zes leden verzamelt en bespreekt de te plaatsen artikelen en het beeldmateriaal. De opmaak van het blad is al jaren in goede handen van twee dames. De redactie komt gemiddeld 6x per jaar bij elkaar en voert veelvuldig overleg per e-mail. De eindredacteur zorgt met de opmaaksters voor de contacten met de drukkerij. *Speuren en Ontdekken* zal, zoals gebruikelijk, met drie nummers verschijnen. Daarvan zal het nummer in april 2021 een themanummer zijn over het gedeelte van Duivendrecht dat door de aanleg van de Bijlmermeer, het NS-station Duivendrecht en de Metrolijn naar Gaasperplas werd afgebroken. Evenals de themanummers over Sluisvaart, Waver en WO II zal het een extra dik nummer worden. In 2021 zal een aanzet gemaakt worden voor een themanummer in 2022. Gedacht wordt aan een nummer over De Omval, het industriegebied dat tot 1921 tot Ouder-Amstel behoorde. Andere themanummers zijn eventueel Vrouwen uit Ouder-Amstel en Amstelporselein.

Daarnaast wordt gewerkt aan een uitgebreide en herziene heruitgave van de algemene geschiedenis van Ouder-Amstel, geschreven door Peter van Schaik. De tekst is klaar, aan de verkrijging van subsidies wordt gewerkt. Een onderzoek naar M. de Grauw, onder meer uitgever en woonachtig in Ouderkerk rond 1900, staat op het punt voltooid te worden. Het tijdstip en de wijze van publicatie zijn eveneens onderwerp van overleg.

De meeste leden van de redactie doen dit werk al vele jaren en zijn boven de zeventig jaar. Nieuwe redacteuren en auteurs zijn welkom. Neem gerust contact op met de redactie.

Wenskaarten 2021

Eind 2021 zullen zo mogelijk weer wenskaarten worden uitgegeven met Ouder-Amstel als onderwerp.

Communicatie intern/extern en publiciteit

- Verenigingsnieuws

Leden worden via het Verenigingsnieuws minimaal drie keer per jaar op de hoogte gehouden van actuele zaken in relatie tot de Vereniging. Leden waarvan het e-mailadres bekend is, ontvangen dit per e-mail. Aan de overige leden wordt het per post verzonden of bezorgd door vrijwilligers. Bij gelegenheid zullen leden per e-mail over relevante activiteiten worden geïnformeerd.

De website

De site geeft actuele informatie geven over projecten, activiteiten en nieuws. In de loop van 2021 zal een evaluatie plaatsvinden in verband met aanpassen/moderniseren en het interactief maken. Op de homepage zal onder andere ruimte komen voor het verzoeken van informatie aan het publiek. Aan de andere kant zal het publiek de gelegenheid worden geboden hun kennis en informatie aan te bieden.

- Ledenwerving 2021

In 2021 zal de ledenwerving worden gecombineerd met evenementen en als aparte actie worden opgezet.

4. Voorlopige kosten 2020 en begroting 2021

Baten- en latenrekening 01-01-2020 - 30-09-2020

Omschrijving	2020	2020	voorl.		
	Lasten	Baten 12mnd	extrapol. begroting 2021		
Huisvestingskosten	20,60		1.000	1.210	1)
Kosten archeol. onderz. kerkheuvel Ouderkerk	1.452,00		1.146		
Kosten website Monumenten Ouder-Amstel	108,90		220	220	2)
Kosten toegang website Gemeentearchief O-A		50,00	P.M.		
Kosten website Wolfgerus	108,90		220	220	2)
Kosten website Middeleeuwen Amstelland	122,49		250	250	2)
Kosten website Museum Historisch Amstelland	129,78		P.M.	P.M.	2)
Kosten website Erfgoed Amstelland	36,30		P.M.	P.M.	2)
Kosten stuurgroep website				520	3)
Kosten toegang website AGV Waterschap		50,00	P.M.	P.M.	
Bestuurskosten (repr., rel., gesch., reclame)	870,85		1.000	500	
Kosten werkgroep historisch onderzoek	15,60		50	250	4)
Kosten werkgroep archeologie	350,00		350	1080	5)
Kosten werkgroep evenementen	391,40		3.000	80	6)
Kosten ledenvergaderingen	205,60		450	600	
Kosten vrijwilligers	188,80		200	350	
Bankkosten	123,65		250	250	
Kantoorbenodigdheden	94,47		180	180	
Portokosten	689,67		1.400	1400	
Overige kantoorkosten (w.o. administratiekosten)	174,24		350	350	
Documentatie, abonnementen en lidmaatmaatschappen	48,91		50	50	
Kosten excursies			P.M.	P.M.	7)
Kosten Speuren en Ontdekken	4.829,28		7.500	7.500	8)
Verleende kortingen	527,67		650	650	
Kosten heruitgave Boek Oostkant van de Amstel			P.M.	P.M.	9)
			<u>18.266</u>	<u>15.660</u>	
Losse verkopen Speuren en Ontdekken		965,70	1.200	1.400	
Overige verkopen		105,00	200	300	
Bijdragen deelnemers excursies	159,00		P.M.	P.M.	
Contributies		10.409,89	10.500	10.000	
Donaties		528,00	600	600	
Sponsoring		250,00	250	250	
Te ontvangen subsidies project Kerkheuvel			1.500	0	10)
Ontvangen subsidie boek Joodse inwoners O-A 1900-1950		2.000,00	0	0	
Opbrengst boek Joodse inwoners O-A 1900-1950		1.259,20	150	150	
Bijdragen deelnemers excursies		159,00	P.M.	P.M.	
Bijdragen portokosten		53,50	0	0	
Subsidies themanummer Speuren en Ontdekken 2021				1.500	11)
Voorlopig expl. overschot 9 mnd/tekort 12 mnd.	5.182,18		3.856	1.460	
	15.830,29	15.830,29	<u>18.256</u>	<u>15.660</u>	

- ad. 1 Bijdrage huisvestingskosten museum incl. BTW
 ad. 2 Kosten website t.l.v. Hist. Ver. en P.M. posten verrekeningen website museum en Stichting Erfgoed Amstelland
 ad. 3 Kosten aandeel upgraden website
 ad. 4 Kosten intensiever bezoek Stadsarchief en een excursie
 ad. 5 Kosten w.o. vervolgonderzoek Kerkheuvel, professionalisering werkgroep, reiskosten, etc.
 ad. 6 In 2020 max. € 2.603,60 nog te besteden in het kader van het jubileum
 ad. 7 Geen excursies gepland. Kosten en opbrengsten worden P.M. opgenomen
 ad. 8 Kosten Speuren en Ontdekken: in 2021 wordt voorzien in het uitgeven van een themanummer over het Verdwenen Duivendrecht ten zuiden van de Urbanuskerk
 ad. 9 Kosten heruitgave boek Oostkant van de Amstel t.z.t. ten laste van het boekenfonds
 ad.10 Kosten en subsidies worden in 2020 afgewikkeld. De Vereniging draagt daarin voor € 1.146,00 bij
 ad. 11 Aangevraagde subsidies themanummer Speuren en Ontdekken Verdwenen Duivendrecht ten zuiden van de Urbanuskerk

5. Bestuurssamenstelling en (her)verkiezingsrooster

Maarten Koning is niet herkiesbaar.

Paul Hiel is in september teruggetreden uit bestuur/verkiezingsrooster

Naam bestuurslid Zittingsduur (3 jaar) en herkiesbaarheid (onbeperkt): statuten art. 8,9.	In functie gekozen	Herbenoeming
Ruud Siekerman	25 januari 2010 Herbenoemd 18 maart 2013 Herbenoemd 17 maart 2016 Herbenoemd 28 maart 2019	Teruggetreden per maart 2020
Willem Stam	28 maart 2019	Teruggetreden per 1 mei 2020
Lenny van Erp-Avis	25 januari 2010 Herbenoemd 20 maart 2014 Herbenoemd 23 maart 2017	Voorjaar 2020 Niet herkiesbaar
Joke Alink	17 maart 2016 Herbenoemd 28 maart 2019	Voorjaar 2022 Voorjaar 2021 terugtreidend
Maarten Koning	November 2017	November 2020 Niet herkiesbaar
Wim Welling	22 maart 2018	Voorjaar 2021 Niet herkiesbaar
Mars Out	26 maart 2020	Voorjaar 2023
Willy Brinkman	26 maart 2020	Voorjaar 2023

Naam lid kascommissie Zittingsduur (3 jaar) en herkiesbaarheid (1x): statuten art. 10.4	In functie gekozen	Herbenoeming
Gert Post (geen lid)	22 maart 2018	Voorjaar 2021
Piet de Nooij (lid)	22 maart 2018	Voorjaar 2021

6. Meerjarenbeleidsplan van de HV Wolfgerus van Aemstel

Motto: De historie van 1000 jaar Ouder-Amstel doet ons het heden beter begrijpen

Inleiding

In 1105 komt Amstelland voor het eerst voor in een document. Wolfgerus wordt hierin genoemd als schout van Amestelle. Daarmee begint de geschreven geschiedenis van Amstelland. Wolfgerus van Aemstel als historisch gezelschap bestaat ca. 35 jaar. In februari 2010 is de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel (HV WvA) opgericht en heeft daarmee rechtspersoonlijkheid. Na bijna 10 jaar van haar bestaan heeft de vereniging ca. 475 leden. Dat is een geweldig resultaat en daar zijn we heel trots op. Naast het grote aantal leden telt de vereniging ca. 60 vrijwilligers. Deze vrijwilligers hebben zich onder andere verbonden aan één of meerdere van de acht werkgroepen van de vereniging. De HV WvA streeft naar historisch verantwoorde geschiedschrijving. De vereniging beschikt daartoe over een aantal werkgroepen: Onderzoek, redactie Speuren en Ontdekken, archeologie, middeleeuwen, transcriptie, erfgoed.

De vereniging maakt daarnaast deel uit van een uitgebreid netwerk van historische verenigingen, organisaties en instellingen. Daaruit blijkt dat Ouderkerk, als de oudste plaats van Amstelland, een sterke historische vereniging verdient. Een historische vereniging wier aandacht zich richt op Ouder-Amstel en de regio Amstelland.

1. Missie

De missie is het fundament van de vereniging

De HV WvA wil het historisch geweten van Ouder-Amstel zijn: een gezaghebbende vereniging op historisch gebied met oog voor de actualiteit en voor de toekomst.

De vereniging werkt aan het versterken van de identiteit van historisch Ouder-Amstel en aan bewustwording van het belang van de regionale geschiedenis.

De vereniging wil een vanzelfsprekend, gewaardeerd gesprekspartner zijn voor alle partijen in Ouder-Amstel bij ruimtelijke ontwikkelingen die de cultuurhistorie raken.

De vereniging wil de 1000-jarige geschiedenis van Ouder-Amstel zichtbaar maken waarbij onze aandacht zich richt op Ouder-Amstel en de regio Amstelland.

2. Visie

De visie is de manier hoe je de missie handen en voeten kunt geven

De meer dan 1000 jaar oude geschiedenis van Ouder-Amstel zal altijd veel mensen binnen en buiten de gemeente blijven boeien. Deze moet dan ook zichtbaar en toegankelijk zijn. Een belangrijke doelstelling van de HV WvA is hieraan een grote bijdrage te blijven leveren.

Het ledenaantal kan vergroot worden. Nu telt Ouder-Amstel ca. 13.300 inwoners. Door toekomstige uitbreidingen/woningbouw, met name nabij Duivendrecht, kan het inwoneraantal meer dan verdubbelen. Deze nieuwe inwoners zullen benaderd worden zodat we een groter gebied bestrijken en het ledenaantal toe kan nemen. Gezien de groei van het aantal inwoners is een verdere groei van het ledenaantal van de HV WvA mogelijk. Het verdient aanbeveling het huidige ledenbestand nader te analyseren waarbij gekeken wordt naar leeftijd, aantal jaren lid, etc. Daarnaast is het van belang (interactieve) activiteiten te ontplooiën waarmee jongeren aangesproken kunnen worden. We moeten oog hebben voor samenwerking met andere gemeenten. Nu al werkt Ouder-Amstel samen met Diemen en Uithoorn in DUO+.

We beschikken over een schat aan informatie over de geschiedenis van Ouder-Amstel dankzij goed verzorgde archieven en publicaties. Vrijwilligers staan klaar om te verzamelen, te ordenen en om vragen te beantwoorden die in de samenleving leven. Door de publicaties en het openstellen van het archief voor het publiek werken we mee aan het verhogen van de kwaliteit en het in stand houden van het erfgoed.

De betrokkenheid bij en steun van lokale bedrijven voor de vereniging kan sterker, zodat ook voor deze groep nog duidelijker wordt welke doelstelling de HV WvA uitdraagt. Vanwege de kleinschalige bedrijvigheid zal deze betrokkenheid zich niet expliciet richten op financieel gebied. De HV WvA stelt zich tot taak om over het historisch erfgoed van de dorpen Ouderkerk aan de Amstel, Duivendrecht en de buurtschappen rondom deze dorpen, eventueel in grotere samenhang, informatie te verzamelen, te rubriceren, te archiveren, te beschrijven en bekend te maken. Daarnaast schrijft zij in haar Verenigingsblad *Speuren en Ontdekken* (S&O) over wat in de gemeente Ouder-Amstel is voorgevallen en ook publiceert zij boeken en speciale uitgaven zoals de Historische Cahiers. Dit doet zij niet alleen voor haar leden, maar voor alle geïnteresseerden omdat de historische vereniging in eerste instantie een vraagbaak is voor de gehele regio Ouder-Amstel en Amstelland.

3. Sterkte-/zwakteanalyse

- **Sterk:** De interne organisatie (het bestuur + de werkgroepen) is op orde. De HV WvA is financieel gezond. Het ledenaantal groeit gestaag. De externe communicatie is op orde met onder andere website(s) en de Monumentenkaart. De vereniging brengt regelmatig goede en interessante publicaties uit (onder andere S&O en boeken). Er is enthousiasme, men is actief in onderzoek.
- **Zwak:** Interne communicatie kan beter. Werkgroepen weten te weinig van elkaars bezigheden. Onderlinge afstemming is gering. Historische expertise kan geïntensiveerd worden, archeologisch onderzoek versterkt. Interne communicatie o.a. die tussen werkgroepen en werkgroepen-bestuur. Externe communicatie kan verbeteren op het gebied van de sociale media om meerdere doelgroepen te bereiken. De politieke invloed is zwak omdat de vereniging geen formele gesprekspartner is bij ontwikkelingen van ruimtelijke ordening die het historisch erfgoed raken.
- **Kansen:** Groeikansen, expertise bundelen, intensieve samenwerking met Museum Amstelland versterkt historisch gezicht Ouder-Amstel; samenwerking met andere verenigingen en stichtingen op historisch gebied in Ouder-Amstel en de regio.
- **Bedreigingen:** Versnippering aandacht voor historie vanwege veel verenigingen en stichtingen. De groei van de activiteiten vergt meer overzicht, planning en sturing.

Een afzonderlijk aandachtspunt is de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de vereniging. Het behoort tot de taak van de vereniging haar doelstellingen actief uit te dragen. De vereniging heeft al verschillende activiteiten ontplooid. Het monumentenbeleid is vanuit de vereniging gebeurd. Zo is de vereniging ook betrokken geweest bij het erfgoedbeleid en met het tijdschrift S&O heeft de werkgroep regelmatig naar buiten gebracht wat er moet gebeuren. Binnen het erfgoedbeleid van de gemeente is de vereniging in die mate actief dat zij hierin participeert als het gaat om de aantasting van de (cultuur-)historische waarden.

Invloed uitoefenen op het gemeentebestuur kan in dat verband belangrijk zijn, bijv. als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen met effecten voor de zichtbare geschiedenis. De vereniging is betrokken geweest bij het opzetten van de Werkgroep Erfgoedbeleid. Daarna is de participatie afgenomen. Zij was niet actief betrokken bij de realisatie van het gemeentelijk erfgoedbeleid.

Een actuele archeologische verwachtingskaart, zoals bij omringende gemeenten, ontbreekt bij de gemeente Ouder-Amstel. De eerste stappen naar een samenwerking zijn gezet, maar zullen geïntensiveerd moeten worden.

4. Beleidsvoornemens/Strategie

- Een **meerjarenbeleidsplan** kan de toekomstige activiteiten in betere banen leiden, waardoor ook onderlinge afstemming en informatie verbeteren. De in de jaarplannen voorgenomen en uitgevoerde activiteiten kunnen geëvalueerd worden aan de hand van lange termijn doelstellingen.
- Het zoeken van **samenwerking** met partners op het gebied van historisch en cultureel erfgoed door deelname in overlegstructuren die het historisch en cultureel erfgoed als onderwerp van bespreking

hebben. Voorts door samenwerking met lokale en regionale instellingen, zoals Museum Amstelland, Stichting Oud-Duivendrecht, Historische Vereniging Amstelveen, Stichting Promotie Ouderkerk, Cultuurplatform Ouder-Amstel en de Stichting Erfgoed Amstelland. Uitgaan van eigen kracht met het oog op samenwerking.

- De HV WvA ziet zich – samen met andere organisaties die dezelfde doelstellingen hanteren en nastreven - als **spil in de informatievoorziening en informatieverzorging** over de geschiedenis van Ouder-Amstel, onder andere bij het in stand houden van de museale functie(s) (tentoonstellingen, onderzoek, vrijwilligerswerk).
- Werken aan **invloed** op gemeentelijk niveau. Goede contacten met de gemeentelijke politiek en een erkend gesprekspartner zijn. Waar nodig of desgewenst advies geven. Daarnaast gesprekspartner zijn van andere verenigingen, met de inwoners en het bedrijfsleven met het oog op een breed draagvlak voor de geschiedenis, het erfgoedbeleid en voor historisch, archeologisch en geologisch onderzoek.
- Profileren op **educatie en cultureel erfgoed** door o.a. cursussen en lezingen te ontwikkelen en geven. Voor het onderwijs en voor andere doelgroepen wil de HV WvA een ondersteuning zijn door haar kennis, materiaal en ervaringen te verzamelen en beschikbaar te stellen.
- **Versterken van de expertise en kennis** die bij de werkgroepen van de vereniging aanwezig zijn. Samenwerking met anderen (zowel intern als extern) kan hiervan deel uitmaken. De activiteiten zijn gericht op opleiding, onderzoek en publicaties.
- Inzetten op verbetering van **de interne communicatie**. Het voornaamste doel is kennis delen. Historisch goed geïnformeerde leden zijn de kern van ons bestaan. Kennis delen komt de kwaliteit van en het plezier in onderzoek, publicaties etc. ten goede en we kunnen zo beter als eenheid naar de buitenwereld optreden.
- **Externe communicatie** is een belangrijke doelstelling. Het creëert aandacht en goodwill voor onze activiteiten.
- **Digitalisering archieven** gaat steeds verder. Vragen die hierbij gesteld kunnen worden zijn: Hoe kunnen we bij de ontwikkeling het beste aansluiten? Wat vraagt dit van ons in termen van samenwerking en investeringen?
- **Financieel draagvlak** verbreden door sponsors te werven.

5. Uitvoering

Uit het bovenstaande komen de te ondernemen stappen naar voren die op korte termijn de nodige aandacht verdienen. De aanbevelingen betreffen vooralsnog de volgende activiteiten:

1. Er wordt een meerjarenbeleidsplan voor 3 jaar opgesteld.
2. Hieruit voortvloeiend wordt een jaarplan oftewel een jaarwerkplan opgesteld waarin de acties beschreven zijn die men dat kalenderjaar wil bereiken.
3. In deze beleidsplannen wordt een helder omschreven taakverdeling verwoord. Hierin wordt beschreven wie de eerst betrokkene c.q. verantwoordelijke is van de te ondernemen activiteit en welke personen nog meer betrokken zijn bij deze activiteit. Bij de uitwerking van de te ondernemen activiteit zullen de betrokkenen het tijdspad en de evaluatiemomenten aangeven. De verantwoordelijke persoon/personen geven aan welke (financiële- en andere) middelen nodig zijn om deze activiteit uit te kunnen voeren. Evaluatiemomenten worden in de activiteitenomschrijving meegenomen.
4. De Algemene Vergadering (AV) stelt het meerjarenbeleidsplan vast en evalueert tijdens de vergadering de vorderingen en resultaten.

6. Tijdspad

Rooster MJB opstellen met daarin opgenomen de jaarwerkplannen en jaarverslagen. Onder jaarwerkplan wordt verstaan de werkzaamheden die dat jaar gedaan zijn door de verschillende werkgroepen van de vereniging. In het jaarverslag wordt geëvalueerd en er wordt

verslag gedaan van de bevindingen en eventuele bijstellingen. Binnen het bestuur worden de jaarwerkplannen en jaarverslagen besproken en geaccordeerd waarna deze ter informatie ingebracht worden tijdens de AV.

Meer verenigingsnieuws

Jubileumkwartet

Het hoogtepunt van ons 10-jarig jubileum van onze vereniging had op 17 mei jl. moeten vallen. Helaas is deze Dag van de Geschiedenis – met o.a. een historisch optreden van cabaretier Dolf Jansen - niet doorgegaan vanwege coronaperikelen. Ook de excursie naar Alkmaar op 9 mei en de lezing van Jerry Gawronski op 6 juni moesten worden afgelast. Wat een feestelijk jaar had moeten worden, is nu een jaar van relatieve stilte, afgezien van het interne feestje op 9 februari, een vrijwilligersfeest op 8 september en onze normale, historische activiteiten. Ouder-Amstel heeft zo weinig meegekregen van ons ambitieus ingezette jubileumjaar.

Het bestuur heeft daarom besloten toch een stoffelijk blijf van herinnering aan ons lustrumjaar te maken. We denken daarbij aan verschillende spelvormen met historische onderwerpen, aan een historische quiz en mogelijk andere interactieve spelvormen. Om te beginnen wordt op korte termijn een kwartetspel ontwikkeld en uitgegeven. Zo krijgen we tenminste toch nog iets van blijvende waarde dat de leden van de vereniging en de inwoners van Ouder-Amstel herinnert aan het jubileumjaar 2020.

Zonder alles te willen verklappen: We gaan uit van een spel met 52 kaarten met 13 rubrieken. Om een idee te geven van de rubrieken: Erfgoed, kerken, dorpsgezichten, verdwenen gebouwen, evenementen, etc. De jubileumcommissie en enkele leden zijn er druk mee bezig. We houden rekening met een evenwichtige verdeling van onderwerpen naar woongebied: Duivendrecht, Ouderkerk, Waver.

Vanaf 19 november kunnen alle leden van de vereniging een gratis kwartet afhalen bij Boekhandel Sprey in Ouderkerk of Vivant Diana in Duivendrecht en in de museumwinkel tijdens openingstijden van Museum Amstelland in Ouderkerk, tegen inlevering van de ingevulde voucher (als apart document toegevoegd bij dit Verenigingsnieuws).

De Jubileumcommissie

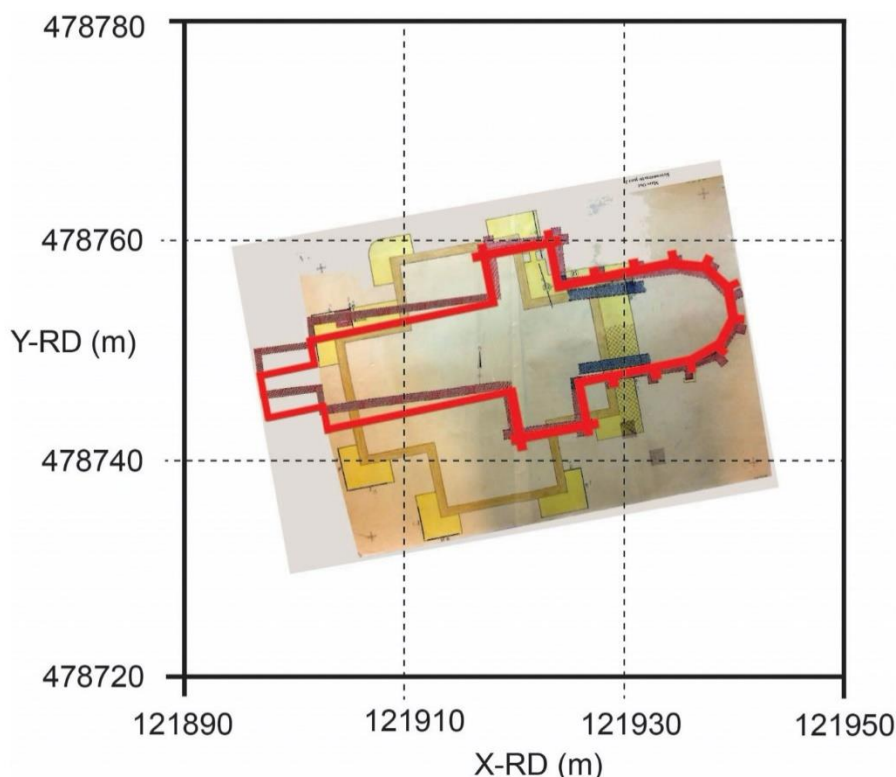

Terug naar Amestelle: Kerkheuvel is zuinig op zijn geheimen

Op 9 juli was het eindelijk zover: archeologisch onderzoek in en rond de Amstelkerk in Ouderkerk aan de Amstel. Onlangs is het onderzoeksrapport gepresenteerd aan de werkgroep Archeologie. We weten nu vrij nauwkeurig de ligging van de voorganger van de Amstelkerk en de contouren van de kerk die in 1773 is afgebroken. De vermoedens uit eerder archeologisch onderzoek in de jaren 1952 en 1961 worden hiermee bevestigd.

Over het onderzoek naar de contouren van 'de derde kerk' hebben we de afgelopen drie jaar regelmatig bericht in het Verenigingsnieuws en in *Speuren en Ontdekken*. Het grondradaronderzoek in juli werd uitgevoerd door WGMA (Werkgroep Geofysische Meettechnieken in de Archeologie) op initiatief van de werkgroep Archeologie - HV Wolfgerus van Aemstel, in samenwerking met de Amstelkerk. Bij het archeologisch onderzoek in 1952 en 1961 werden resten van de fundamenteen gevonden van de voorgangers van de Amstelkerk. De oudste kerk werd hier vermoedelijk al rond 1000 na Chr. gebouwd. Het onderzoek is van groot belang voor de geschiedenis van Amstelland. Het gaat hier immers om de oudst bewoonde plaats van Amstelland, voor zover bekend, uit de tijd van de Heren van Aemstel.

De tekening uit 1952/1961 van de contouren van de kerk was gebaseerd op een beperkt aantal meetpunten. Op de Open Monumentendagen van 2018 en 2019 hebben we de contouren op basis van die tekening op de kerkheuvel met linten uitgezet. We hebben nu vastgesteld dat de toen getekende kerkplattegrond 4 graden moet worden gedraaid.

Delen van de fundamenteen van de vorige kerk m.n. van koor en zuidmuur kwamen goed in beeld. Ook wijzen de grondreflecties aan de westkant op muurresten en de vroegere toren. Er zijn nog meer waarnemingen gedaan, die we nog niet goed kunnen verklaren. Binnen de kerk lijken er onder de vloer holle ruimtes te zijn. Buiten de kerk aan de zuidwestzijde lijkt er een grote, scherp begrensde, onbekende structuur in de grond te zijn. Beide uitkomsten stellen ons voor raadsels. Zou er sprake kunnen zijn van een ondergrondse tunnel of iets dergelijks? Voor deze suggesties zijn vooralsnog weinig aanwijzingen.

Het onderzoek heeft ons weer een stap verder gebracht bij de ontdekking van de geheimen van de kerkheuvel en de vroege geschiedenis van Ouderkerk. Zoals vaker gebeurt bij onderzoek ontstaan er ook weer nieuwe vragen. Voldoende stof dus om ons daarom in de komende maanden van de straat te houden.

In *Speuren en Ontdekken* van december komen we uitgebreider terug op het onderzoek en de inhoud van het WGMA-rapport. Over het onderzoek op de kerkheuvel is in opdracht van Wolfgerus door John Meijer een film gemaakt. Die is binnenkort op YouTube te zien. En ook in het Huis van Hilde in Castricum, waar het Provinciaal Archeologisch Depot is.

En natuurlijk staat de film "[Terug naar Amestelle](https://www.youtube.com/watch?v=...)" ook op onze eigen website: www.historischamstelland.nl/amestelle.

Gemeentelijke Erepennenning voor Ruud Siekerman en Alex de Boer

Op een bijeenkomst met een vanwege Corona selecte groep genodigden reikte burgemeester Joyce Langenacker namens het college van B&W van de Gemeente Ouder-Amstel aan Ruud Siekerman en Alex de Boer de Gemeentelijke Zilveren Erepennenning uit voor hun jarenlange inzet om het cultureel en historisch erfgoed van de gemeente voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Alex, oud-voorzitter van de Vereniging, werd vooral geprezen vanwege zijn inzet voor de Monumentenkaart van de gemeente en haar woonkernen Ouderkerk aan de Amstel, Waver en Duiwendrecht, zijn advies en begeleiding bij het gemeentelijk cultueel erfgoed en zijn belangstelling voor de Middeleeuwen, waarvan onder andere het huidige boeiende project op de kerkheuvel in Ouderkerk getuigt.

Ruud, eveneens oud-voorzitter, heeft onder andere *Speuren en Ontdekken* van een eenvoudig mededelingenblad tot een prachtig fullcolour historisch tijdschrift op A4-formaat gemaakt. Ruud is ook de auteur van het in november 2019 verschenen boek over de Joodse inwoners van de gemeente in de periode 1900 – 1950. Dit boek vult een leemte in de geschiedenis van Ouder-Amstel. Daarnaast is hij betrokken bij diverse andere projecten van de Vereniging.

Alex de Boer en Ruud Siekerman na de uitreiking. Foto: Piet de Boer

Profielschets bestuurslid Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel

Het bestuur zoekt nieuwe leden in verband met het aanstaande terugtreden respectievelijk de niet-herkiesbaarstelling van Joke Alink en Wim Welling (penningmeester) per maart 2021. Heeft u interesse in een bestuursfunctie en/of heeft u hierover vragen, graag mailen naar wolfaems@xs4all.nl.

Profiel

Een bestuurslid heeft affiniteit met historisch Amstelland, beschikt over bestuurlijke kwaliteiten en liefst bestuurlijke ervaring. Zij/hij functioneert goed in een bestuursoverleg, waarin alle bestuursleden in een gelijkwaardige positie aan de besluitvorming deelnemen. Een bestuurslid is geïnteresseerd in het ontwikkelen van beleid. Hij/zij heeft belangstelling voor de ontwikkelingen van de lokale geschiedenis en het cultureel erfgoed. Bestuursleden zijn actief betrokken bij het wel en wee van de werkgroepen. Kandidaten kunnen effectief communiceren en hebben het vermogen om binnen en buiten de vereniging te verbinden.

Taken

Het mede initiëren van activiteiten om de vereniging organisatorisch, bestuurlijk, financieel en inhoudelijk op een hoger niveau te brengen. Het binnen de vereniging en daar buiten vertegenwoordigen van het bestuur. Het samen met de andere bestuursleden bepalen van beleid van de vereniging en ondersteunen van de activiteiten van de werkgroepen: Historische Onderzoeksgroep, Redactie Speuren en Ontdekken, Werkgroep Archeologie, Transcriptiegroep Oud-Nederlands schrift, Website Historisch Amstelland, Databank Amstelland Middeleeuwen, Evenementen en Monumenten Ouder-Amstel.

Hij/zij draagt bij aan het stimuleren van alle verenigingsactiviteiten en vormgeven van publicatie- en PR-beleid. In samenspraak met andere bestuursleden worden contacten onderhouden met overheden, o.a. de gemeenten binnen historisch Amstelland, stichtingen en verenigingen, zoals Museum Amstelland, Cultuurplatform Ouder-Amstel, Stichting Erfgoed Amstelland, leden en sponsors. De bestuursleden anticiperen op ontwikkelingen binnen de kaders en doelstellingen die in de statuten zijn vastgelegd.

Kaarten voor kerst- en/of nieuwjaarswensen of voor zomaar!

Dit jaar is er geen speciale aanbieding voor wenskaarten en Ansichtkaarten. Maar van uitgaven in vorige jaren is nog een aantal beschikbaar. Hieronder een overzicht. De voorraad is beperkt, dus Op is Op!

Drie kaarten zijn nog in twee uitvoeringen (Ansichtkaart en dubbele gevouwen kaart) verkrijgbaar:

De gevouwen kaart met enveloppe kost € 1,- en de Ansichtkaart € 0,50. Niet-leden betalen € 1,50 respectievelijk € 0,80.

Het Haventje in Ouderkerk, anoniem.

1A Ansichtkaart

1B gevouwen kaart

I. Ouwater, Gezicht op Ouderkerk 1779.

2A Ansichtkaart

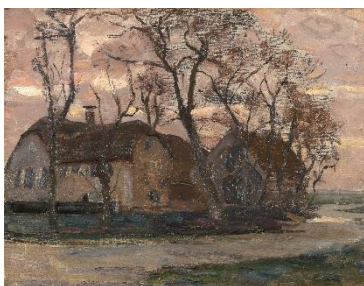
2B gevouwen kaart

Boerderij Weltevreden, Rijksstraatweg, Duivendrecht, ca. 1905. Piet Mondriaan [1872-1944]

3A Ansichtkaart

3B gevouwen kaart

Jan van Goyen/Esaias v.d. Velde, ca. 1625.

Wintergezicht aan de Bullewijk bij Ouderkerk.

6B gevouwen kaart

W. Piet, De Sluisvaart anno 1910.

7A Ansichtkaart

J.A. Beerstraten, Wintergezicht Ouderkerk, 1659.

4A Ansichtkaart

Bestellingen kunt u opgeven via: wolfaems@xs4all.nl.

Wij nemen uw bestelling in behandeling als het te betalen bedrag is ontvangen op bankrekening NL80 RABO 0351 8446 78 van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel. Bij uw betaling dient u het aantal kaarten dat u wenst te ontvangen, naar soort te vermelden: dus bijvoorbeeld 20 x 1A en 50 x 6B; u maakt dan € 10,- + € 50,- = € 60,- over. U kunt uw bestelling tijdens de openingsuren in het Museum Amstelland ophalen, nadat u van ons bericht heeft ontvangen.

G. en R. Roghman, Het rechthuis, Ouderkerk ca. 1650.

5A Ansichtkaart (oblong formaat)

